

Βρυξέλλες, 13 Φεβρουαρίου, 2013

Έγγραφο για το σχέδιο οδηγίας σχετικά με την "Κοινή Ενοποιημένη Βάση Φορολογίας Εταιρειών" (ΚΕΒΦΕ)

Οι "Συνεταιρισμοί Ευρώπης" είναι η φωνή των συνεταιριστικών επιχειρήσεων στην Ευρώπη.

Εκπροσωπεί 91 οργανώσεις από 35 Ευρωπαϊκές χώρες σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων και προωθεί το συνεταιριστικό επιχειρηματικό μοντέλο στην Ευρώπη.

Τα μέλη της εκπροσωπούν 123 εκατομμύρια μέλη συνεταιριστές που κατέχουν 160.000 συνεταιριστικές επιχειρήσεις και παρέχουν θέσεις εργασίας σε 5,4 εκατομμύρια Ευρωπαίους πολίτες - μια δύναμη για οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική αλλαγή.

Το σχέδιο πρότασης για την "Κοινή Ενοποιημένη Βάση Φορολογίας Εταιρειών"

Τον Μάρτιο του 2011, η Commission δημοσίευσε ένα κοινό σύστημα για τον υπολογισμό της φορολογικής βάσης των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο στόχος είναι να άρει τα εμπόδια που συνδέονται με την εταιρική φορολόγηση και περιορίζουν την ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Στις επιχειρήσεις θα πρέπει να προσφέρεται ένα ενιαίο σύνολο κανόνων εταιρικής φορολογικής βάσης. Οι κανόνες αυτοί είναι προαιρετικοί για τις επιχειρήσεις και μια εναλλακτική λύση για τους κανόνες που προβλέπονται από τις εθνικές νομοθεσίες. Βρίσκουν εφαρμογή σε διάφορα είδη επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συνεταιρισμών.

Συνεταιρισμοί και ΚΕΒΦΕ

Οι "Συνεταιρισμοί Ευρώπης" χαιρετίζουν το σκοπό του σχεδίου ως μια συμβολή στην εδραίωση της ενιαίας αγοράς. Παρ' όλα αυτά, αντιδρούν στην απουσία οποιασδήποτε μέριμνας σχετικά με κάποιους εξειδικευμένους κανονισμούς για τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις σε διάφορα κράτη-μέλη.

Το σχέδιο προβλέπει συγκεκριμένα στο άρθρο 7 ότι όταν μια εταιρεία επιλέξει το σύστημα που προβλέπεται από την οδηγία, «παύει να υπόκειται στο εθνικό εταιρικό φορολογικό καθεστώς». Αυτό σημαίνει ότι όταν οι εθνικοί κανονισμοί προσφέρουν στους συνεταιρισμούς ένα καθεστώς που διαφέρει από τους κανονισμούς της ΚΕΒΦΕ, αν οι συνεταιρισμοί επιλέξουν να επωφεληθούν από την οδηγία για την ΚΕΒΦΕ, θα πρέπει να εγκαταλείψουν το συνεταιριστικό τους καθεστώς. Μια τέτοια ρύθμιση συνιστά δυσμενή διάκριση έναντι των συνεταιρισμών, οι οποίοι θα πρέπει να ακολουθήσουν τους κανονισμούς που έχουν συνταχθεί για άλλους τύπους επιχειρήσεων, ενώ από την άλλη οι εταιρίες μετόχων θα βρουν τους ίδιους κανονισμούς στην ΚΕΒΦΕ με τους εθνικούς κανονισμούς.

Επίσης, με το να μην συμπεριλαμβάνονται ειδικές διατάξεις για τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις, οι οποίες να συνδέονται άμεσα με την ιδιαίτερη δομή των συνεταιρισμών, η ΚΕΒΦΕ αποκλείει τους συνεταιρισμούς από την δυνατότητα επιλογής. Η διάκριση αυτή δεν είναι αποδεκτή.

Οι εταιρείες μετόχων δεν είναι ο μόνος τρόπος επιχειρηματικής δραστηριότητας. Είναι σημαντική η προστασία και η διατήρηση της ποικιλίας των μορφών επιχειρηματικής δραστηριότητας για την επίτευξη της ενιαίας αγοράς και τη διατήρηση του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου. Οι Συνεταιρισμοί, επει-

δή ακριβώς διοικούνται και ελέγχονται από τα μέλη τους (άμεσα ενδιαφερόμενους), έχουν και μια αντίστοιχη ταυτότητα και ρυθμίζονται από συγκεκριμένες αρχές λειτουργίας οι οποίες αναγνωρίζονται σε εθνικό, Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Ειδικότερα, στο επίπεδο της Ε.Ε., οι ιδιαιτερότητες των συνεταιρισμών αναγνωρίζονται στο άρθρο 54 της Ευρωπαϊκής Συνθήκης και στην έγκριση του καταστατικού της «Ευρωπαϊκής Συνεταιριστικής Εταιρείας». Πιο πρόσφατα, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο¹ αναγνώρισε τις ιδιαιτερότητες των συνεταιρισμών, επισημαίνοντας ότι ακολουθούν συγκεκριμένους κανόνες λειτουργίας, που τους διακρίνουν από τους άλλους οικονομικούς παράγοντες.

Αίτημα για δύο συγκεκριμένες τροπολογίες

Διαφοροποίηση στην εφαρμογή δύο άρθρων.

- Ø Σύμφωνα με το άρθρο 14, σχετικά με τις μη εκπιπτόμενες δαπάνες, «η μεταφορά των παρακρατηθέντων κερδών (νέα κέρδη) στα αποθεματικά, τα οποία αποτελούν μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μη εκπιπτόμενες δαπάνες».

Η Τρίτη συνεταιριστική αρχή λειτουργίας (οικονομική συμμετοχή των μελών) ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι ένα μέρος του κεφαλαίου μιας συνεταιριστικής επιχείρησης θα πρέπει να είναι κοινή ιδιοκτησία των μελών της (με στόχο τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της επιχείρησης), με τη μορφή συνεταιριστικού αποθεματικού κεφαλαίου. Η συγκεκριμένη συνεταιριστική αρχή προτείνει επίσης ότι τουλάχιστον ένα μέρος αυτών των αποθεματικών κεφαλαίων θα πρέπει να είναι σαφώς αδιαίρετο και θα πρέπει να υποβάλλεται ως «κλειδωμένο περιουσιακό στοιχείο» (“asset lock” όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται), στο οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορούν τα μέλη να έχουν αξιώσεις. Κάποιες χώρες της ΕΕ (π.χ. Ιταλία, Γαλλία, Βέλγιο, Ισπανία) και άλλες ανά τον κόσμο, έχουν κατοχυρώσει τα αδιαίρετα αποθεματικά στη νομοθεσία τους, ως ένα τύπο “*suī generis*” ιδιοκτησίας. Λόγω του ειδικού χαρακτήρα αυτού του είδους της ιδιοκτησίας, καθώς και του γεγονότος ότι δεν μπορεί να ανήκει σε συγκεκριμένα άτομα ούτε στο παρόν και ούτε σε οποιαδήποτε στιγμή στο μέλλον, τα κράτη έχουν καθιερώσει ειδικά καθεστώτα για τη φορολόγηση του τμήματος των κερδών τα οποία προορίζονται για το συγκεκριμένο είδος αποθεματικών.

Σύμφωνα με το σχέδιο του άρθρου 14, τα κέρδη τα οποία μεταφέρονται στα αποθεματικά δεν μπορούν να ενταχθούν στο ενιαίο σύστημα προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος. Αυτός ο κανόνας συνεπώς δεν θα επέτρεπε στους συνεταιρισμούς να έχουν ως επιλογή το σύστημα ΚΕΒΦΕ, ώστε να εκπίπτουν τα παρακρατηθέντα κέρδη (νέα κέρδη) που τοποθετούνται στο αποθεματικό, το οποίο αποτελεί μέρος των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας. Αυτό θα αποτρέψει τους συνεταιρισμούς από την επιλογή του ΚΕΒΦΕ και θα αποδυναμώσει το συγκεκριμένο σύστημα.

Ως εκ τούτου, προτείνουμε τη διατύπωση του κειμένου ως εξής:

Άρθρο 14: Οι ακόλουθες δαπάνες θεωρούνται ως μη εκπιπτόμενες:
(...)

(Γ) η μεταφορά των παρακρατηθέντων κερδών (νέα κέρδη) σε αποθεματικό το οποίο αποτελεί μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, **εκτός από τα κέρδη που διατηρούνται σε ένα αδιαίρετο αποθεματικό από συνεταιριστικές επιχειρήσεις, κοινοπραξίες και συνεταιριστικούς ομίλους, σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας της φορολογίας για τους συνεταιρισμούς**

- Ø Σύμφωνα με το άρθρο 15, το όφελος που λαμβάνουν οι μέτοχοι (..) οι οποίοι έχουν άμεση ή έμμεση συμμετοχή στις εταιρείες, δεν πρέπει να εκπίπτει.

Η ρήτρα αυτή περιορίζει τη δυνατότητα να εκπίπτουν οι παροχές που χορηγούνται στα μέλη-μέτοχους. Ενώ μια τέτοια ρύθμιση μπορεί να δικαιολογηθεί για τις μη συνεταιριστικές εταιρείες, δεν θεμελιώνεται

¹ Απόφαση 8 Σεπτεμβρίου 2011, C. 78.08

για τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις, οι οποίες, αντίθετα με τις άλλες μορφές επιχειρήσεων, χαρακτηρίζονται ιδιαίτερα από την επιστροφή οφελών στα μέλη, ανάλογα με τις συναλλαγές τους με το συνεταιρισμό (η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη μορφή της αγοράς αγαθών, πώληση προϊόντων, ή την προσωπική αμοιβή για εργασία), και η οποία θα πρέπει να θεωρείται ως ένας τρόπος εκκαθάρισης των συναλλαγών στο τέλος κάθε έτους. Για το λόγο αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό, σύμφωνα και με τον ορισμό που δίνεται από το άρθρο 66 του κανονισμού (ΕΚ) 1435/2003²:

Ως εκ τούτου, προτείνουμε τη διατύπωση του κειμένου ως εξής:

Άρθρο15: Δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν προς όφελος των μετόχων

1. Οι παροχές που χορηγούνται σε μέτοχο ο οποίος είναι ιδιώτης, στη σύζυγό του, σε συγγενικά πρόσωπα - απογόνους ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που έχουν άμεση ή έμμεση συμμετοχή στον έλεγχο, στο κεφάλαιο ή τη διαχείριση του φορολογουμένου, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 78, δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως εκπιπτόμενες δαπάνες στο βαθμό που οι παροχές αυτές δεν χορηγούνται σε ένα ανεξάρτητο τρίτο μέρος.

2. Το τμήμα των επιστρεφόμενων παροχών που οι συνεταιριστικές επιχειρήσεις, οι κοινοπραξίες και οι συνεταιριστικοί όμιλοι διαθέτουν στα δικά τους μέλη, σε κάθε περίπτωση πρέπει να εκπίπτει.

Συμπεράσματα

Εάν το καθεστώς ΚΕΒΦΕ δεν τροποποιηθεί, δεν θα υπάρχει δυνατότητα να συνδυαστεί το νέο καθεστώς που προτείνεται από την Επιτροπή με κάποιους από τους εθνικούς κανονισμούς που αφορούν στη φορολόγηση των συνεταιρισμών.

Αντίθετα, το να ληφθούν υπόψη αυτές τις παρατηρήσεις, θα συμβάλει στην ανάπτυξη μιας πραγματικής συνεταιριστικής πολιτικής στην ΕΕ και θα επιτρέψει σε αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο να αναπτυχθεί ως βασικός παράγοντας για μια βιώσιμη Ευρωπαϊκή Ένωση προς όφελος των πολιτών.

² «Τα καταστατικά μπορούν να προβλέπουν την καταβολή μερίσματος (ristourn) στα μέλη ανάλογα με τις συναλλαγές τους με την SCE, ή τις υπηρεσίες που έχουν πραγματοποιηθεί προς αυτή.»